

биль изгоненъ отъ града и безъ малко щѣль да бѫде убитъ на пѫтя между Сливенъ и Ямболъ. Това е първиятъ случай въ историята отъ възраждането ни, за изпълждане на гръцки владика отъ страна на бѫлгари. Главата на гръкоманитѣ въ Сливенъ, съдружникът на турските власти, е билъ унизиенъ и окончателно намразенъ отъ сливенци. На тръгване за Влашко и Русия, тия които подготвяха бѫлгарска революция прѣзъ 1829, напуштали фанариотското духовенство съ поклятие на уста.

Прѣбиванието на сливенци въ свободните за тѣхъ страни Влашко и Русия оставило дѣлбоки слѣди у тѣхъ. Както ще се види, най-благодарнитѣ наченки по възраждането на сливенци въ самия Сливенъ се дадоха отъ прѣселени въ Влашко сливенци.

Нѣкои отъ сливенците, сравнително малка часть отъ тия, които се прѣселили, слѣдъ 2–3 годишни лутания задъ Дунава, се връщатъ въ родния си градъ. Едно отъ първите имъ начинания бѣ възобновлението на мѣстните черкви. И трите (Св. София, Св. Димитъръ и Св. Никола) сѫ подновени между годините 1834 – 1835 г. Оставаше слѣдъ това да се уредятъ училищата върху чиста бѫлгарска почва и слѣдъ това да се пристѫпи къмъ откопчването на отъ гръцката черква.

Подобно на политическата история на Сливенъ, духовната му история сѫщо трѣбва да се раздвои, тѣй като ще става дума за сливенци въ самия Сливенъ и за такива задъ Дунава. Единението между тѣхъ, обаче, е било твърдѣ голямо прѣди освобождението, та и за това колкото се отнася до данните по тия два клона отъ сливенци – ние ще трѣбва да ги излагаме паралелно.

Прѣселенитѣ въ Бесарабия сливенци сѫ имали много по-добри условия за по-скорошно отърсване отъ елинизма. Въ тѣхната срѣда изниква и инициативата за първата бѫлгарска гимназия (въ Болградъ). По-други, обаче, бѣха условията за Влашките сливенци, които, като заселени между власи въ разни градове на Ромъния, се влияеха отъ тѣхъ, а както се знае, въ самата Ромъния фанариотщината имаше дѣлбоки корени. Много сливенци, бивши „гръцки“ учители въ Сливенъ, или тѣхни ученици, сѫ бивали учители по гръцки на влашки болярски дѣца, слѣдъ 1830 г. Такъвъ е случая съ Гач. Киприанидисъ, съ брата на Ив. Добровски, съ Михаилъ Колони, съ Д-ръ Селимински и т. н. (Послѣдниятъ е билъ учитель въ Руше-дѣ-веде и други ромунски градове. Каприанидисъ, чистъ бѫлгаринъ отъ Сливенъ, е билъ възторженъ елинофиль, и братъ на Мавроди Киряковъ, първи аптекарь въ Сливенъ, сдруженъ съ нѣкой си италиянецъ Франческо, отъ Пиемонтъ, а въ 1830 г. се прѣселилъ въ